

Nr 736.

Av herr **Lovén**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, angående försvarsväsendets ordnande.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 225 angående försvarsväsendets ordnande föreslås, att Kungl. Livregementet till häst skall erhålla en musikkår av typ III, d. v. s. staten för musikkåren skall upptaga följande beställningar: 1 musikdirektör, 1 fanjunkare, 3 sergeanter, 3 furirer, 1 korpral, 2 vicekorpraler, 3 volontärer och 4 elever eller tillsammans 18 beställningshavare.

Redan 1927 hemställde jag i en då väckt motion, nr 39 i andra kammaren, att riksdagen måtte besluta, att ovannämnda regementes musikkår skulle ökas så, att den finge det antal beställningshavare, som beräknas för musikkår av typ II, d. v. s. av samma typ som vid flertalet av infanteriregementena. Till stöd för min hemställan anförde jag i huvudsak följande.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 50 till 1925 års riksdag angående försvarsväsendets ordnande hade föredragande departementschefen med stöd av ett av musikaliska akademien gjort uttalande i ämnet förordnat, att en musikkår av typ II måtte beräknas för Kungl. Livregementet till häst; riksdagen hade emellertid beslutat, att regementet skulle hava en musikkår av typ III. Det syntes mig, att Kungl. Maj:ts förslag varit väl grundat, enär de i huvudstaden förlagda regementenas musikkårer kunde beräknas komma att tagas i anspråk icke endast för rent militära utan också för musikkulturella ändamål. Indragningen av vissa musikkårer i huvudstaden i samband med 1925 års försvarsordnings genomförande skulle också komma att ställa större krav på de kvarvarande musikkårerna.

Riksdagen avslög dock min motion bl. a. av det skälet, att någon erfarenhet ännu icke vunnits rörande ändamålsenligheten av den genom 1925 års riksdags beslut i fråga om denna musikkår fastställda organisationen. Musikkåren vid Kungl. Livregementet till häst har sålunda efter genomförandet av 1925 års försvarsbeslut varit organiserad såsom en kår av typ III, och i den nu framlagda propositionen räknas med samma typ i den blivande försvarsorganisationen.

Det synes emellertid, att erfarenheterna under de gångna åren ådagalagt behovet av att den ifrågavarande musikkåren utökas, så att den blir sammansatt på sätt som avses för musikkår av typ II. Då i Kungl. Maj:ts proposition nr 225 till årets riksdag vidare föreslås, att den nu vid Kungl. Svea ingenjörkår befintliga musikkåren av typ IV skall indragas, synes mig detta utgöra ytterligare skäl för ökning av kavalleriregementets musikkår. Följande skäl tala sålunda, bland andra, för att musikkåren vid Kungl. Livregementet till häst upptages såsom kår av typ II.

Såsom redan anförts, föreslog Kungl. Maj:t i 1925 års försvarsproposition, att musikkåren vid regementet borde uppföras såsom musikkår av typ II,

och kunde därvid åberopa sig på ett av musikaliska akademien gjort uttalande därför. Därefter hava särskilda sakkunniga, som år 1928 tillkallats av chefen för försvarsdepartementet för att inom departementet biträda med verkställande av utredning rörande övertalig musikpersonals utnyttjande i det allmänna kulturlivets tjänst, framlagt förslag om ökning av musikkårens numerär, så att densamma skulle komma att få den för typ II avsedda sammansättningen.

Mot 1930 års försvarskommissions förslag att beräkna en musikkår av förbättrad typ III för regementet hava också väsentliga invändningar gjorts såväl av chefen för östra arméfördelningen som också av Svenska Militär-musikdirektörsföreningen, vilka hemställt, att musikkåren vid detta regemente måtte förstärkas till typ II. Arméfördelningschefen har till stöd för sitt förslag anfört, att det, med hänsyn till högvaktstjänsten och de stora krav i musikaliskt hänseende, som garnisonstjänsten i övrigt ställde på regementets musikkår, är högeligen önskvärt att kåren förstärkes på nämnt sätt. Militär-musikdirektörsföreningen har, bland annat, andragit följande skäl för utökningen. »De i huvudstaden förlagda musikkåren ha ju bland annat till uppgift att bestrida vaktparadtjänst och annan offentlig militär musiktjänst och bära för den skull, enär deras tjänstgöring är av representativ art, hava en högre numerär än musikkåren i mindre landsortsstäder eller avlägsnare trakter av landet. Som försvarskommissionen föreslagit indragning av musikkåren vid Kungl. Svea ingenjörkår, kommer med säkerhet Kungl. Livregementets till häst musikkår att få övertaga den indragna ingenjör-musikkårens officiella tjänst med vaktparader och dylikt — — — —.»

Erfarenheterna under de gångna åren, sedan musikkåren av typ III införts vid regementet, hava givit vid handen, att kåren förfogar över alltför få beställningshavare med hänsyn till kåren åliggande musikaliska uppgifterna. Därest någon beställningshavare av sjukdom eller av annat skäl varit förhindrad att deltaga i tjänstgöringen, har det vid vissa tillfällen varit nödvändigt att antingen låna personal från annat truppförband (Svea ingenjörkår) eller, då detta icke låtit sig göra, taga i anspråk musikpersonal i regementets reserv för att fylla den vakanta stämman, enär kåren eljest icke kunnat utföra sina musikuppgifter. Några statsmedel hava icke stått till förfogande härför, utan hava kostnaderna måst täckas på privat väg. En dylik anordning kan icke vara tillfredsställande, men måste sannolikt tillgripas även i fortsättningen, därest musikkåren icke ökas till typ II; detta sätt att skaffa ersättare kommer emellertid att försvåras genom indragningen av musikkåren vid Kungl. Svea ingenjörkår.

Såsom ytterligare skäl för en utökning av musikkåren vid Kungl. Livregementet till häst förtjänar andragas, att ett genomförande av Kungl. Maj:ts förslag i fråga om musikorganisationen vid armén kommer att innebära en minskning av musikpersonalen med tillsammans 68 beställningshavare. Redan förut finnes ett betydande antal arbetslösa musiker i landet, och deras antal skulle utan tvivel komma att ökas genom indragningarna av militär

musikpersonal, ty det synes icke förefinnas några möjligheter att överföra musikpersonalen till beställningar, som äro beräknade för truppen.

Föredragande departementschefen har i proposition nr 225 vid berörandet av frågan om vilken typ av musikkår, som bör avses för Kungl. Livregementet till häst, anført, att han finner de skäl, som av arméfördelningschefen anförts för att musikkåren bör vara av typ II, vara ur vissa synpunkter berättigade, men med hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna har han icke kunnat tillstyrka ändringsyrkandet. Det synes mig böra beaktas, att den föreslagna ökningen av musikkåren i fråga icke drager större kostnad än högst omkring 17,000 kronor för år, och att, även om denna ökning beslutas, kostnaderna för arméns musikorganisation likväl minskas med 158,000 kronor i förhållande till de nuvarande kostnaderna. Då de sammanlagda kostnaderna för försvarsväsendet i propositionen föreslås ökade i förhållande till de nuvarande, finnes det enligt min mening icke skäl att i så hög grad som Kungl. Maj:t föreslagit minska kostnaderna för musikorganisationen, när denna icke endast är en rent militär institution utan också har kulturell betydelse.

Med stöd av det sålunda anförda får jag härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta att musikkåren vid Kungl. Livregementet till häst skall sammansättas på sätt, som av Kungl. Maj:t föreslagits för musikkår av typ II, d. v. s. för flertalet infanteritruppförband.

Stockholm den 18 april 1936.

Carl Lovén.
